

Ministrstvo za finance je pripravilo predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih, katerega glavni namen je določiti sankcije za kršitve določb Uredbe 2019/518/EU glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut, ki je bila objavljena 29. marca 2019 in spreminja Uredbo 2009/924/ES o čezmejnih plačilih v Skupnosti. Poleg tega je cilj predloga zakona uskladitev določb Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18 in 9/18 – popr., v nadaljevanju: ZPlaSSIED) s Popravkom Direktive 2015/2366/EU o plačilnih storitvah na notranjem trgu, ki je bil objavljen v zvezi z Direktivo 2015/2366/EU. Navedena direktiva je bila v slovensko zakonodajo prenesena z ZPlaSSIED, ki je začel veljati 22. februarja 2018.

Poleg ciljev, ki so povezani s prenosom EU predpisov, se s predlogom zakona odpravljajo tudi nekatere nedoslednosti v veljavnem ZPlaSSIED oziroma druge pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri njegovem izvajanju v praksi.

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH, STORITVAH
IZDAJANJA ELEKTRONSKEGA DENARJA IN PLAČILNIH SISTEMIH**

1. člen

V Zakonu o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18 in 9/18 – popr.) se v 2. členu v drugem odstavku v 1. točki besedilo »zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L št. 94 z dne 30. 3. 2012, str. 20) nadomesti z besedilom »zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/518 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 36)«.

2. člen

V 3. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ta zakon se ne uporablja za SID-Slovensko izvozno in razvojno banko.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

3. člen

V 23. členu se v tretjem odstavku za besedo »obvestilo«, doda besedilo », ki vsebuje opis ponujenih storitev in v katerem je navedeno, po katerem izvzetju iz 12. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona se šteje, da opravlja dejavnost«.

4. člen

V 35. člen se v četrtem odstavku besedilo »136., 140., 141., 142., 145. in 146.« nadomesti z besedilom »136., 141. in 145.«.

5. člen

V 78. členu se v četrtem odstavku besedilo », Banki Slovenije predloži zahtevo za vpis v register plačilnih institucij« nadomesti z besedilom »pri Banki Slovenije vloži zahtevo za registracijo za opravljanje storitev zagotavljanja informacij o računih«.

6. člen

V 90. členu se v šestem odstavku v 6. točki besedilo »136. do 144.« nadomesti z besedilom »140., 141., 142 in 146.«.

7. člen

V 103. členu se v četrtem odstavku beseda »pisni« nadomesti z besedo »papirni«.

8. člen

V 140. členu se v tretjem odstavku beseda »plačnika« nadomesti z besedo »plačila«.

9. člen

V 141. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ponudnik plačilnih storitev in uporabnik, ki ni potrošnik, se lahko dogovorita, da se ta člen deloma ali v celoti ne uporablja.«.

10. člen

V 142. členu se v četrtem odstavku beseda »drugega« nadomesti z besedo »tretjega«.

11. člen

V 161. členu se v petem odstavku za besedilom »opravlja plačilne storitve, ter« doda besedilo »30. člena,«.

12. člen

V 206. členu se v drugem odstavku »udeležbo plačilnih storitev« nadomesti z besedilom »udeležbo ponudnikov plačilnih storitev«.

13. člen

V 243. členu se v prvem odstavku za besedo »nad« doda besedilo »bankami,«.

14. člen

V 267. členu se v drugem odstavku besedilo »iz drugega odstavka prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »iz drugega odstavka 264. člena in drugega odstavka 265. člena tega zakona«.

15. člen

V 310. členu se v drugem odstavku v 1. točki črta besedilo »kot prejemnik plačila«.

16. člen

V 311. členu se v prvem odstavku za 1. točko dodajo nove 2. do 5. točka, ki se glasijo:

»2. ne obračuna nadomestil ali ne zagotovi informacij v skladu s prvim do četrtem odstavkom 3a. člena in 3b. členom Uredbe 924/2009/ES,

3. uporabniku ne sporoči informacij v skladu s petim in šestim odstavkom 3a. člena Uredbe 924/2009/ES,

4. ne zagotovi informacij iz prvega do četrtega odstavka 3a. člena Uredbe 924/2009/ES v skladu s sedmim odstavkom 3a. člena Uredbe 924/2009/ES,

5. ne zagotovi informacij iz petega in šestega odstavka 3a. člena Uredbe 924/2009/ES v skladu s sedmim odstavkom 3a. člena Uredbe 924/2009/ES.«.

Dosedanje 2. do 4. točka postanejo 6. do 8. točka.

17. člen

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

Novi 3. in 5. točka 311. člena zakona se začneta uporabljati 19. aprila 2021.

18. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu

V 1. točki drugega odstavka 2. člena zakona se spreminja navedba zadnje spremembe Uredbe 924/2009/ES, ki je bila zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2009/518 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/518/EU). Na podlagi Uredbe 219/518/EU so dodane tudi kazenske določbe v 311. členu zakona.

K 2. členu

Z namenom, da se v zakonu nedvoumno določi, da se zakon ne uporablja za SID-Slovensko izvozno in razvojno banko, je to dodano v 3. členu, ki ureja izključitev iz uporabe. Posredno je to do sedaj izhajalo iz drugih predpisov. Navedena izključitev je državam članicam omogočena na podlagi petega odstavka 2. člena Direktive 2015/2366/EU.

K 3. členu

Na podlagi četrtega odstavka 37. člena Direktive 2015/2366/EU mora pristojni organ obvestiti EBA o storitvah, priglašeni v skladu z izvzetjem iz uporabe direktive določenih v točki (k) in (l) 3. člena (ti dve točki sta preneseni z 11. in 12. točko prvega odstavka 3. člena zakona), in navesti v skladu s katerim izvzetjem se dejavnost opravlja. Ta obveznost je v ZPlaSSIED prenesena v četrtem odstavku 23. člena, vendar pa v tretjem odstavku ni predpisana obveznost ponudnikov storitev, ki opravljajo dejavnost iz 12. točke prvega odstavka 3. člena, da Banki Slovenije pošljejo obvestilo, ki vsebuje opis ponujenih storitev, v katerem je navedenu tudi, po katerem izvzetju iz 12. točke prvega odstavka 3. člena zakona se šteje, da opravlja dejavnost.

K 4. členu

S členom se besedilo v četrtem odstavku 35. člena ZPlaSSIED usklajuje s sprejetim Popravkom Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (v nadaljnjem besedilu: popravek direktive). Prvotna določba drugega odstavka 5. člena Direktive 2015/2366/EU določa, da države članice kot pogoj za pridobitev dovoljenja od podjetij, ki zaprosijo za dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev iz točke (7) Priloge I, zahtevajo sklenjeno zavarovanje poklicne odgovornosti, ki zajema ozemlja, na katerih ponujajo svoje storitve, ali drugo primerljivo jamstvo za kritje odgovornosti, ki bi zagotovilo kritje svoje odgovornosti iz členov 73., 89., 90. in 92. S popravkom je črtana odgovornost iz člena 89., ki je v ZPlaSSIED urejena v 140., 142. in 146. členu, zato se za navedene člene črta obveznost zavarovanja poklicne odgovornosti oz. drugo primerljivo jamstvo za kritje odgovornosti.

K 5. členu

Drugi odstavek 78. člena določa, da subjekt vloži zahtevo za registracijo za opravljanje storitev zagotavljanja informacij o računih, medtem ko četrti odstavek določa, da subjekt predloži zahtevo za vpis v register plačilnih institucij. S predlagano spremembo se določbi usklajujeta z enakim poimenovanjem zahteve.

K 6. členu

S členom se besedilo 6. točke šestega odstavka 90. člena ZPlaSSIED usklajuje s sprejetim popravkom direktive in (f) točko petega odstavka 52. člena Direktive 2015/2366/EU. V 52. členu Direktive 2015/2366/EU so določene informacije in pogoje, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev zagotoviti uporabniku plačilnih storitev, določbe pa so prenesene v 90. členu ZPlaSSIED. V petem odstavku 52. člena direktive so navedeni zaščitni in korektivni ukrepi, popravek direktive pa se nanaša na točko (f), ki vsebuje zahtevo o odgovornosti ponudnika

plačilnih storitev za odreditev ali izvršitev plačilnih transakcij v skladu z 89. členom, na podlagi popravka direktive pa tudi v skladu z 90. členom. Na tej podlagi se v 6. točki šestega odstavka 90. člena določa, da morajo informacije o zaščitnih in drugih ukrepih v zvezi z izvrševanjem plačilnih transakcij vključevati podatke o odgovornosti ponudnika plačilnih storitev za odreditev plačilnih transakcij in neodobreno, neizvršeno, nepravilno ali pozno izvršeno plačilno transakcijo v skladu 140., 141., 142. in 146. členom ZPlaSSIED.

K 7. členu

S členom se odpravlja neusklajenosti sedanje določbe četrtega odstavka 103. člena ZPlaSSIED s prvim odstavkom 44. člena Direktive 2015/2366/EU. Predlagano spremenjeno besedilo določbe določa, da ponudnik plačilnih storitev uporabniku posreduje informacije v papirni obliki, za razliko od veljavne določbe, ki predpisuje, da se informacije posredujejo v pisni obliki.

K 8. členu

S členom se odpravlja napako v besedilu sedanje določbe tretjega odstavka 140. člena ZPlaSSIED. Sedanja določba predpisuje, da datum valute knjiženja v dobro na plačilnem računu prejemnika plačnika ne sme biti poznejši od datuma, ko bi moral biti znesek v skladu s 130. členom zakona knjižen v primeru pravilno izvršene transakcije. Glede na to, da se z določbo določa obveznost glede datuma valute knjiženja v dobro na plačilnem računu prejemnika plačila, se s členom odpravlja napaka v besedilu.

K 9. členu

S členom se besedilo 141. člena ZPlaSSIED, ki prenaša 90. člen Direktive 2015/2366/EU usklajuje s sprejetim popravkom direktive k prvemu stavku prvega odstavka 61. člena direktive. S popravkom direktive je v prvem odstavku 61. člena dodano, da se lahko uporabnik, ki ni potrošnik in ponudnik plačilnih storitev, dogovorita, da se 90. člen ne uporablja v celoti ali delno. V skladu s tem je predlagana dopolnitev 141. člena ZPlaSSIED z novim četrtem odstavkom, ki določa, da se ponudnik plačilnih storitev in uporabnik, ki ni potrošnik, lahko dogovorita, da se ta člen deloma ali v celoti ne uporablja.

K 10. členu

S členom se besedilo četrtega odstavka 142. člena ZPlaSSIED usklajuje s sprejetim popravkom direktive k drugemu odstavku 89. člena Direktive 2015/2366/EU. Popravek direktive spreminja besedilo četrtega pododstavka drugega odstavka 89. člena, ki določa, da je v primeru neizvršene oziroma nepravilno izvršene plačilne transakcije, za katero ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila v skladu s prvim in tretjim (prej drugim) pododstavkom ni odgovoren, plačniku odgovoren plačnikov ponudnik plačilnih storitev. V skladu s tem se v četrtem odstavku 142. člena sklicevanje na drugi odstavek nadomešča s sklicevanjem na tretji odstavek tega člena.

K 11. členu

Peti odstavek 161. člena ZPlaSSIED določa, katere določbe, ki urejajo plačilne storitve, se smiselno uporabljajo za družbe za izdajo elektronskega denarja. Med določbe, ki se smiselno uporabljajo tudi za družbe za izdajo elektronskega denarja je bila pomotoma izpuščen 30. člen, ki ureja območje opravljanja storitev, pomanjkljivost pa bo odpravljena s predlagano spremembo.

K 12. členu

S členom se odpravlja nepravilnost v sedanjem besedilu drugega odstavka 206. člena ZPlaSSIED, saj se v tem odstavku določajo nedopustni pogoji za udeležbo ponudnikov plačilnih storitev v plačilnem sistemu in ne za udeležbo plačilnih storitev v plačilnem sistemu.

K 13. členu

243, člen ZPlaSSIED ureja nadzorne pristojnosti Banke Slovenije. V prvem odstavku je določeno, da je Banka Slovenije pristojna za nadzor nad plačilnimi institucijami, plačilnimi institucijami z opustitvijo in ponudniki storitev zagotavljanja informacij o računih. S predlagano spremembo se v ZPlaSSIED določa pristojnost Banke Slovenije za nadzor nad bankami, ki je bila do sedaj posredno določena v Zakonu o bančništvu.

K 14. členu

S predlagano spremembo se odpravlja napačno sklicevanje v drugem odstavku 267. člena ZPlaSSIED. Drugi odstavek določa, da Banka Slovenije lahko izda odločbo iz prejšnjega odstavka tudi, če pravna oseba pooblaščenim osebam Banke Slovenije ne omogoči pregleda ali če kako drugače ovira opravljanje nadzora iz drugega odstavka prejšnjega člena, vendar pa drugi odstavek 266. člena ne ureja nadzora Banke Slovenije. Predlagan je pravilni sklic na drugi odstavek 264. člena in drugi odstavek 265. člena ZPlaSSIED.

K 15. členu

310. člen ZPlaSSIED določa kršitve drugih oseb, kjer je v 1. točki drugega odstavka določeno, da se za prekršek kaznuje pravna oseba ali podjetnik, ki plačnika pred odreditvijo plačilne transakcije ne seznani z informacijami o menjalnem tečaju in nadomestilih, ki jih bo kot prejemnik plačila zaračunal plačniku kot določa 109. člen. Sankcija je sedaj določena le za prejemnika plačila, potrebno pa jo je določiti tudi za osebe, ki so upravljavci bankomatov. 109. člen namreč predpisuje, da če prejemnik plačila ponuja plačniku pretvorbo valute pred odreditvijo plačilne transakcije ali če je pretvorba valute pred odreditvijo plačilne transakcije plačniku ponujena na bankomatu ali na prodajnem mestu, mora stranka, ki ponuja pretvorbo valute, plačnika seznani z informacijami o menjalnem tečaju, ki se bo uporabil za pretvorbo, in z nadomestili, ki jih bo zaračunala plačniku.

K 16. členu

Člen spreminja 311. člen zakona in določa dodatne sankcije za kršitve določb Uredbe 2019/518/EU, s katero je bila spremenjena Uredba (ES) št. 924/2009, ki je določila nekatera nadomestila za čezmejna plačila v EU in nadomestila za pretvorbo valut.

V novi 2. točki prvega odstavka je določena sankcija za ponudnika plačilnih storitev, ki ne obračuna nadomestil za pretvorbo valut in ne zagotovi informacij plačniku v skladu s prvim do četrtem odstavkom 3a. člena in 3b. členom Uredbe 924/2009/ES. Ponudniki plačilnih storitev morajo ob zagotovitvi storitve pretvorbe valut na bankomatu ali prodajnem mestu navesti vsa nadomestila za pretvorbo valut kot odstotni pribitek na zadnji razpoložljivi referenčni devizni tečaj eura, ki ga izda ECB. Pribitek mora plačniku razkriti pred odreditvijo plačilne transakcije. Ponudnik plačilnih storitev mora zagotoviti, da so pribitki javni, razumljivi in zlahka dostopni na splošno razpoložljivi in zlahka dostopni elektronski platformi. Plačniku morajo biti zagotovljene na bankomatu ali prodajnem mestu tudi znesek, ki se plača prejemniku plačila v valuti, ki jo uporablja prejemnik plačila in znesek, ki ga plača plačnik v valuti plačnikovega računa. Pred odreditvijo plačilne transakcije mora biti plačnik tudi obveščen o možnosti plačila v valuti, ki jo uporablja prejemnik plačila in možnosti, da pretvorbo valute nato izvede plačnikov ponudnik plačilnih storitev. Po odreditvi plačilne transakcije so te informacije plačniku na voljo tudi na trajnem nosilcu podatkov.

V novi 3. točki prvega odstavka je določena sankcija za ponudnika plačilnih storitev, ki uporabniku ne sporoči informacij v skladu s petim in šestim odstavkom 3a. člena Uredbe 924/2009/ES. Ta določa, da mora plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku poslati elektronsko sporočilo z informacijami o nadomestilih za pretvorbo valut za vsako plačilno kartico, ki jo je izdal plačniku in to brez nepotrebnega odlašanja, po tem ko je prejel plačilni nalog za dvig gotovine na bankomatu ali za plačilo na prodajnem mestu, izražen v kateri koli valuti EU, ki ni valuta plačnikovega računa. Ponudnik plačilnih storitev se mora z uporabnikom plačilnih storitev dogovoriti za splošno razpoložljiv in lahko dostopen

elektronski kanal, prek katerega mu bo poslal zgoraj navedeno sporočilo. Uporabnik mora imeti možnost odjave od prejemanja teh sporočil.

V novi 4. točki je določeno, da se ponudnik plačilnih storitev kaznuje z globo v primeru, če ne zagotovi informacij iz prvega do četrtega odstavka 3a. člena Uredbe 2019/518/EU v skladu s sedmim odstavkom 3a. člena, v novi 5. točki pa v primeru, če informacij iz petega in šestega odstavka 3a. člena ne zagotovi v skladu s sedmim odstavkom 3a. člena. To pomeni, da se ponudnik plačilnih storitev kaznuje z globo, če informacij iz tega člena ne zagotovi brezplačno ter na nevtralen in razumljiv način.

K 17. členu

Člen določa, da se sankciji, ki jih določata novi 3. in 5. točka prvega odstavka 311. člena začneta uporabljati 19. aprila 2021. Datuma začetka uporabe navedenih sankcij sta vezani na začetek uporabe ustreznih določb Uredbe 2019/518/EU.

K 18. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.